

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Ex hoc apparet, quod non modo in Christo habeamus ejusmodi Medicum, qui omnes nostras infirmitates sanare potest, Psal. 103. v. 3. sed præscribit quoque nobis in verbo suo varias vitæ Regulas, de tuendâ valetudine, imprimis vult, ut Sacerdotinos ostendamus, h. e. ad ædem Dei pergamus, reddentes, quæcunque vovimus, salutem Domini, Jer. 2. v. 10.

Hoc consilium salutare est: quod si fecerimus, nunquam pœnitebit nos, sacrificans enim laudem, honorificabit me, Psal. 50. v. ult.

III. *Ex Centurionis encomio*, quo eum Christus ornat, dicens: Amen dico vobis: non inveni tantam fidem in Israel. Id ad laudem ejus prædicatur, in toto Christiano orbe, usque ad diem novissimum. Tale nomen melius est, quàm divitiarum multarum, Prov. 22. v. 1. Sir. 41. v. 15. 16.

Simili laude à Spiritu sancto commendantur Noë, Gen. 6. v. 9. Jobus, c. 1. v. 1. Tobias, Tob. 7. v. 7. Horum laus adhuc hodie durat, & durabit, usque ad finem seculi. Tale nomen melius est, quàm unguenta pretiosa, Eccl. 7. v. 2.

Adhuc hodie nihil gloriosius est, quàm si juvenes laudem Josephi, Gen. 39. v. 9. Matronarum laudem Judith. c. 8. v. 7. Virgines laudem B. Virginis Mariæ, Luc. 1. v. 34. Conjuges laudem Zachariæ venentur & adipiscantur, Luc. 1. v. 6.

De Maximiliano Imperatore refertur, quod tumultum Eberhardi Barbatæ Ducis Würtembergici lacrymis humectaverit, eumque hoc encomio mactaverit: Hic situs est sapientissimus Imperii Princeps.

Hæc præclara laus fuit, ad quam nos omnes contendere debemus, ita ut hone-

stæ vitæ studeamus, potissimum verò fidem & bonam conscientiam servemus, 1. Tim. 1. v. 19. Hoc optimum medium est, quo bonum nomen assequi possumus. Pulcherrima sepultura pietas, dixit Basiliius & Petrarca ait: Virtutem cole dum vivis, & famam habebis in sepulchro. In memoria æternâ erit justus, Psal. 112. v. 6.

Die extremo Christus ipse coram Patre & Angelis, pius ejusmodi homines laudibus ornabit, iisque coronam vitæ imponet, quam repromisit diligentibus se, Jac. 1. v. 12.

De Tertio.

Superest *Cautela*, quæ tribus includitur Regulis, quarum

1. *Christum sequere.* Exemplo est populus in Evangelio, de quo Evangelista: Cum descendisset Jesus de monte, secuta sunt eum turba multarum. In scholâ Nazarenâ Servator egregiam concionem habuerat, quâ tamen parùm gratiæ invenit, verum populares ejus ejecerunt illum extrâ civitatem, de rupe eum præcipitaturi, Luc. 4. v. 16. 29. Ided aliorum se movebat, docens populum, qui eum ubique sequebatur, nec concionibus ejus exsaturari poterat.

Hic montem ascendit, habetque prolixam concionem, Matth. 5. 6. & 7. finitâ concione descendit de monte, eumque turba tâto fervore insequitur, ut cibi quoque & potus obliviscantur, nobis in exemplum: ut & nos cultum Dei studiosè frequentemus, & nullâ re eo nos abstrahi patiamur. Sicut enim tùm Dominus prædicavit, ita adhuc hodie per Ministros suos prædicat. Qui vos audit, me audit, Luc. 10. v. 16.

Montes conscendere grave est, nec omnibus commodum. Sed hanc molestiam turba hæc non refugit, modò occasionem habeat, concionis Dominicæ audiendæ.

Hodie hic fervor ferè refriguit: sed cum multorum damno. Unum enim est necessarium, Luc. 10. v. 42. Nimirum Regnum Dei ante omnia quærendum est, Matth. 6. v. 33.

Hæc turba ad finem concioni Christi, quamvis prolixiori, interfuit: Hodie multi tædio afficiuntur, si conciones ultra consuetum terminum extendantur. Verùm malum hoc ipsum est indicium: Auris enim bona audit cum omni concupiscentia sapientiam, Sir. 3. v. 31. lætaturque, sicut qui invenit spolia multa, Psalm. 119. v. 162. quem verò ejus nausea capit, ut Israelitas Mannæ, Num. 21. v. 5. ipse eandem cum ingratis convivis sententiam audiet: Dico, quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cœnam meam, Luc. 14. v. 24.

Imprimis verò hic observandum, quod Christus non modò turbæ prædicat, sed & postea ipsam præcedit, & illa sequitur eum. Ita & verbi Præcones exemplum gregi se præbeant, in Sanctis operibus, ne cum aliis prædicaverint, ipsi reprobi efficiantur, 1. Cor. 9. v. ult. Nam

Turpe est Doctore, cum culpa redarguit ipsum.

Qui prædicat, non furandum, furaris, Rom. 2. v. 21. quo ipso Ecclesia scandalizatur & ministerium despicitur: sicut tempore Eli, propter filios ejus degeneres Hophni & Pineas cultus Dei planè decrescebat, 1. Sam. 2. v. 17.

Auditores verò ovium naturam indu-

entes, pastorem suum verbi & vitæ puritate ipsos præeuntem, sequantur. Imitatores mei estote, inquit Paulus, & observate eos, qui ita ambulant, sicut habetis nos pro exemplari, Phil. 3. v. 17. Id quod turba hæc probè notavit, dum vestigia Christi pressa pede secuta est. Nos adhuc hodie vestigia ejus videmus in verbo ejus, quæ idèd nobis reliquit, ut insistamus iis, 1. Petr. 2. v. 21. Non igitur, neque ad dextram, neque ad sinistram declinemus, Esa. 30. v. 21. Qui enim me sequitur, non ambulabit in tenebris, sed habebit lumen vitæ, ait ipse Servator, Joh. 3. v. 12.

II. *Humilitatis stude.* Id nos Christus docere voluit, quando ad leprosum ait: Vide, nemini dixeris. Quo ipso non prohibuit ei publicam fidei professionem: Cor de enim creditur ad justitiam, ore confessio fit ad salutem, Rom. 10. v. 20. Modò minus gratiarum actionem Deo debitam interdixit ei, hanc enim mandavit Deus, Psalm. 50. v. 15. sed exemplum humilitatis eo nobis proponere voluit, ne nostram, sed Dei gloriam in omnibus quæramus, dicentes: Non nobis Domine, non nobis, Psalm. 115. v. 1. Idem inculcat Paulus, inquiens: Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Jesu, Phil. 2. v. 7. Quod si hoc exemplum secuti, humiliemur sub potenti manu Dei, ille nos exaltabit in tempore visitationis, 1. Petr. 5. v. 6.

Leprosus porrò voluntatem suam Dei voluntati modèstè subjicit, dicens: Domine, si vis, potes me mundare. Idem & nos faciamus. Non enim Deus vult sibi præscribi tempus & modum in juvando: idèd unice in voluntate ejus acquiescamus, Domine fiat voluntas tua, sicut in oratione Do-

Dominicâ petimus, Matth. 6. v. 9. Voluntas ejus sit pro imperio. Si sanos nos esse velit, placeat nobis: sin minus, neque id displiceat, & laudemus Dominum. Talis modestia Deo pergrata est, quâ moveretur, ut nobis plura largiatur, quam oravimus, ut exemplum Salomonis probat, 1. Reg. 3. v. 12. 13.

Tandem quoque hanc humilitatem Centurio nos docet, quando indignitatem suam agnoscens, dicit: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbum, & sanabitur puer meus.

Inveniuntur homines, qui quando ad honores adspirant, non nisi alta sapiunt, & alios alto supercilio despiciunt.

Verum insignis stultitia hæc est, quam veri Christiani studiosè declinare, & ex adverso humilitati studere debent. Hæc ejusmodi virtus est, quâ tota SS. Trinitas delectatur.

Deus Pater, quamvis altissimus est, tamen humilia respicit in cælo & in terra, Psal. 113. v. 5. 6.

Deus Filius formam servi induit, Phil. 2. v. 17. & proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contemptâ, Hebr. 12. v. 2. propterea nos ad similem humilitatem hortatur, Matth. 11. v. 29.

Deus Spiritus sanctus libenter habitat cum humilibus, unde & humilitas fructibus ejus annumeratur, Gal. 5. v. 22.

Quod si igitur societatem habituri sumus cum Patre & Filio, 1. Joh. 3. v. 3. nos quoque humilitati studeamus oportet. Deus enim resistit superbis, humilibus vero dat gratiam, 1. Petr. 5. v. 5.

III. Majoribus te subijce. Id in prælecto Evangelio trifariam nobis indicatur, juxta tres Hierarchias, quas Deus ordinavit.

Leprosus Sacerdoti se ostendere jubetur, hæc obedientia est, quæ Ministerio S. debetur.

Centurio exemplo suo nos docet, quomodo Magistratui subjecti esse debeamus.

Servus vero Centurionis omnibus, servis, famulis, & ancillis exemplum præber, quomodo heris suis & Dominabus simili fide inservire debeant. Unum æque necessarium est, atque alterum.

De verbi Ministerio ait Paulus: Obedite Præpositis vestris, &c. Hebr. 13. v. 17.

Certè non expedit. Pro Christo enim legatione fungimur, 2. Cor. 5. v. 20. Sicut itaque terrenus Princeps indignè fert, si legati ejus lædantur: sic nec Deus idem ferre potest. Qui vos tangit, pupillam oculi mei tangit, Zach. 2. v. 8.

De obedientiâ, quæ Magistratui debetur, Paulus dicit: Omnis anima potestatibus supereminentibus subdita sit, Rom. 13. v. 12. Hoc ipsa æquitas requirit, sunt enim patres patriæ, Gen. 41. v. 13. quibus ut liberi parentibus subjecti esse tenemur, Sir. 3. v. 2. in omnibus, quæ Deo non adverfantur, Act. 5. v. 29.

Dicimus in Proverbio:

Arbor honoretur, cujus nos umbra tuerur:

Atqui ejusmodi arbor umbrosa est Magistratus, Dan. 4. v. 17. Ingratitudo ergò esset, debitam iisdem reverentiam denegare.

Scaliger scitè ait: Is spuit in se, qui spuit adversus Olympum.

Ira qui Magistratui repugnat, non modò

in Deum peccat, sed & sibi ipsi multum incommodat, & grave erit illi, adversus stimulum calcitrare, Act. 9. v. 5.

Tandem de famulatio ait Apostolus: Servi, obedite per omnia Dominis, Col. 3. v. 22. additque in fine, *timentes Dominum*: Timor enim Domini expellit peccatum, Sir. 1. v. 27.

Quando igitur Christiani servientes Deum ante oculos habent, recordantur hoc ipso, quod à Deo in hoc statu positi sint, videnturque sibi Deo servire, non hominibus, Eph. 6. v. 7.

Meminerunt, quod nihil sine mercede relinquat, sciuntque, si fideles inveniuntur, aliquando laudem sibi fore à Domino, 1. Cor. 4. v. 5.

Cogitant, Deum severum judicem esse, quinullam personam respiciat, sed unicuique pro merito retribuatur, sive sit servus, sive liber, Eph. 6. v. 8.

Sciunt coram oculis Dei omnia nuda & intimè patentia esse, Hebr. 4. vers. 13.

esse eos lucidiores Sole, & videre omnia, quæ homines agunt, etiam in occultissimis angulis, Sir. 23. v. 27. 28.

Hoc si Gehasi perpendisset, non propter infidelitatem leprâ percussus fuisset, quæ ipsi & omnibus ejus posteris adhæsit, 2. Reg. 5. v. 27.

Adhuc hodie nihil adeò occultè peragi potest, quod non fiat manifestum. Es wird nichts so klein gesponnen / es kommt endlich an die Sonnen.

Ideo servientes ita Dominis suis inserviant, ut ejus gloriam apud homines consequantur: sic & Dominus eos aliquando super multa constituet, Matth. 25. v. 23. ut & ipsi suæ domui suo tempore provideant, uti Jacob, Gen. 30. v. 30. & ex servis Domini fiant, uti Joseph, Genes. 41. v. 43. Verè enim gloriam præcedit humilitas, Prov. 15. v. 33. Beatus, qui probatus inveniatur, accipiet enim coronam vitæ, Jac. 1. v. 12.

Quam Jesus ex gratiâ nobis largiatur, Amen.

DOMINICA IV. POST EPIPHANIAM.

Evangelium Matth. 8. v. 23 -- 27.

EXORDIUM.

CUm Simon Petrus, & Thomas, qui vocatur Didymus, & Nathanaël, qui erat à Canâ Galileæ, & filii Zebedæi, & alii ex discipulis ejus duo per noctem totam in mari navigassent, & frustra laborassent: steterit Jesus, mane facto in litora; non tamè

cognoverunt discipuli, quia Jesus est: Ille monstravit ipsis, quorum rete mitterent, nempe in dextram navigii. Hoc cum fecissent, ceperunt centum quinquaginta tres magnos pisces, ut non valerent rete trahere præ multitudinem piscium, Joh. 21. v. 2.

Hoc allegoricè exponemus.

Nos